

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO NR. VIII-2043 2, 6², 10 IR
11 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 11¹, 11² IR 11³
STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO (TAP-21-1266; TAIS NR. 21-26801(2))**

2021-10-05 Nr. NV-2415

Vilnius

1. Projektų rengėjas: Susisiekimo ministerija.

2. Projektų tikslas: perkelti Direktyvos (ES) 2019/1936 (kuria iš dalies keičiama Direktyva 2008/96/EB dėl kelių infrastruktūros saugumo valdymo) nuostatas, kurių turi būti laikomasi nuo 2021 m. gruodžio 17 d. ir sukurti naują sistemą, kuri apims kelių infrastruktūros saugumo valdymą.

3. Dabartinė situacija:

- šiuo metu Direktyvos 2008/96/EB dėl kelių infrastruktūros saugumo valdymo nuostatos įgyvendintos Saugaus eismo automobilių keliais įstatymu, Kelių įstatymu, Statybos įstatymu, Vyriausybės nutarimais, susisiekimo ministro, Lietuvos automobilių kelių direkcijos direktoriaus, Lietuvos policijos generalinio komisaro įsakymais. Direktyvos (ES) 2019/1936 nuostatos į nacionalinę teisę perkeltos iš dalies;
- 2020 m. rugsėjo 1 d. Lietuvos automobilių kelių direkcija pertvarkyta iš biudžetinės įstaigos į valstybės įmonę, todėl, keičiantis kelių infrastruktūros saugumo valdymo reglamentavimui, Lietuvos automobilių kelių direkcijos direktoriaus įsakymai pripažintini netekusiais galios, o šiais įsakymais įtvirtintas reguliavimas turės būti pakeistas Susisiekimo ministerijos ir VŠĮ Transporto kompetencijų agentūros Įstatymo projekto nuostatas įgyvendinančiais dokumentais.

4. Projekto esmė:

- Direktyvoje (ES) 2019/1936 numatyti nauji reikalavimai ir papildomi įpareigojimai ES valstybėms narėms, todėl projektu siekiama nustatyti naujas funkcijas ir suteikti įgaliojimus Susisiekimo ministerijai ir Transporto kompetencijų agentūrai tvirtinti įgyvendinančiuosius dokumentus, įteisinti naujas ir patikslinti galiojančias kelių infrastruktūros saugumo valdymo procedūras (poveikio kelių saugumui vertinimą, kelių saugumo auditą, reguliarių kelio saugumo patikrinimą, kelių darbo vietų aptvėrimo saugumo patikrinimą ir viso tinklo kelių saugumo vertinimą);
- kelių saugumo auditas išliks privalomas visiems keliams ir gatvėms, kelių saugumo auditų vykdymą organizuos kelio savininkai (valdytojai), kelių saugumo auditus vykdys kompetenciją turintys kelių saugumo auditoriai (šiuo metu nėra tinkamai nustatyti auditoriams taikomi reikalavimai). Kelių saugumo auditorių mokymą ir kompetencijos tobulinimą vykdys asmenys, atitinkantys SEAKI projekte nustatytus reikalavimus, o egzaminavimą ir auditorių veiklos priežiūrą vykdys VŠĮ Transporto kompetencijų agentūra.
- nustatyti pareigas kelio savininkams (valdytojams) dėl kelių infrastruktūros saugumo valdymo procedūrų įgyvendinimo; sukurti kelių saugumo auditorių mokymo, egzaminavimo, pažymėjimų išdavimo, auditorių veiklos ir auditorių mokymo priežiūros sistemą;
- siūloma nepriekaištingos reputacijos reikalavimą taikyti kelių saugumo auditoriams, asmenims, atliekantiems poveikio kelių saugumui vertinimus, asmenims, vedantiems kelių saugumo auditorių kompetencijos įgijimo ir (arba) kelių saugumo auditorių kompetencijos tobulinimo kursus. Nepriekaištingą reputaciją, kaip ir kitą atitiktį keliams reikalavimams, tikrins VŠĮ Transporto kompetencijų agentūra;

- Susisiekimo ministerija įgaliojama tvirtinti juodųjų dėmių nustatymo, tyrimo ir šalinimo, kelių saugumo audito atlikimo, kelių saugumo auditorių mokymo, egzaminavimo ir pažymėjimų išdavimo, poveikio kelių saugumui vertinimo reikalavimus ir tvarką;
- savivaldybės administracijos direktorius organizuos kelių saugumo audito, juodųjų dėmių nustatymo, tyrimo ir šalinimo atlikimą vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse, galės organizuoti poveikio kelių saugumui vertinimą;
- VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcija organizuos kelių saugumo audito atlikimą, poveikio kelių saugumui vertinimo atlikimą, juodųjų dėmių šalinimą valstybinės reikšmės keliuose;
- VŠĮ Transporto kompetencijų agentūra tvirtins valstybinės reikšmės kelių poveikio kelių saugumui vertinimo, reguliarių kelio saugumo patikrinimų, kelių darbo vietų aptvėrimo saugumo patikrinimų, viso tinklo kelių saugumo vertinimo procedūras, rengs, reguliariai atnaujins ir, suderinusi su Susisiekimo ministerija, tvirtins prioritetinių veiksmų planą; taip pat atliks kelių saugumo auditorių egzaminavimą, pažymėjimų išdavimą, skelbimą negaliojančiu ir panaikinimą, kelių saugumo auditorių kompetencijos įgijimo ir kompetencijos tobulinimo kursų organizavimo ir vedimo priežiūrą;
- nustatyti, kad už VŠĮ Transporto kompetencijų agentūros teikiamas administracines paslaugas imamas atlyginimas. Atlyginimo dydis nustatomas (apskaičiuojamas) vadovaujantis ekonomiškai pagrįsta paslaugos savikaina. Į paslaugos savikainą negali būti įtraukiamos su konkrečios paslaugos teikimu nesusijusios sąnaudos. Paslaugos savikainos (išlaidų) dydis turi būti pagrindžiamas vadovaujantis ekonominiais rodikliais (VŠĮ Transporto kompetencijų agentūros praėjusių finansinių metų materialinių ir joms prilygintų sąnaudų (ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo ir nematerialiojo turto amortizacijos, komunalinių paslaugų, ryšio, remonto ir panašiai) ir darbo sąnaudų (darbo užmokesčio, socialinio draudimo įmokų ir darbuotojų mokymų), turėtų teikiant konkrečią paslaugą, detalizavimu ir numatomos teikti konkrečios paslaugos galimų šių sąnaudų apskaičiavimu). Atlyginimo dydžio nustatymo (apskaičiavimo) metodiką nustatytų Vyriausybė, o konkrečius jo dydžius, vadovaudamasis šia metodika, – susisiekimo ministras.

5. Derinimas: derinta su Teisingumo, Vidaus reikalų, Aplinkos, Ekonomikos ir inovacijų, Finansų ministerijomis, VŠĮ Transporto kompetencijų agentūra, VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcija ir Lietuvos savivaldybių asociacija. Papildomai gauta VŠĮ „Vilnius Tech“ Kelių tyrimo instituto išvada. Į dalį iš gautų pastabų ir pasiūlymų atsižvelgta. Projekto patikslinimai ir aiškinamojo rašto papildymai suderinti su institucijų išvadų rengėjais darbo tvarka. Be to, Susisiekimo ministerija organizavo pasitarimą su VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcija pastaboms ir pasiūlymams aptarti ir suderinti darbo tvarka. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir VŠĮ „Vilnius Tech“ Kelių tyrimo instituto pastabos, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, įvertintos derinimo pažymoje.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje teikiamos pastabos ir pasiūlymai.

6. Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos. Vyriausybės siūlymu Projektas įrašytas į Seimo III (rudens) sesijos darbų programą (buvo numatyta svarstyti rugsėjo mėnesį).

7. Dalykinio vertinimo išvada: siūlytina klausimą aptarti tarpinstituciniame pasitarime, iki kurio Susisiekimo ministerija turi įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas.

Patarėjas

Arvydas Nevas, tel. +37070663787, el. p. arvydas.nevas@lr.lt